

kitermelt vizet mint nyersanyagot növekvő költségű kezelési eljárásoknak kell alávetni.

Beleznai Tibor (Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság) sokszínű tájékoztatásából e helyen elsősorban az emelhető ki, hogy növeli a vízkészletek szennyeződésének kockázatát a tulajdonváltás következtében vagy annak rendezetlensége miatt „gazdátlaná” vált nagyszámú fűrt kút. Külön gondot jelent, hogy elvált egymástól a kutak létesítésének engedélyezési és a vízminőség feletti felügyeleti hatósági folyamata, amely korábban egy kézben volt.

Juhász Virág Margit (Felső-Tisza-vidéki Igazgatóság) a Nyírség vízkészletei védelmének aktuális kérdéseiről, a területükön folytatott hatósági munka tapasztalatairól, a szabályozás fejlesztésének szükségességéről szólt. Válaszolt továbbá egy konkrét kérdésre a nyírségi alma- és dohányültetvények öntözési igényeinek kielégítésére vonatkozóan, tájékoztatást adva az öntözési lehetőségekről és az eljárási szabályokról.

Kerényi Attila (KLTE Alkalmazott Tájékoztató Tanszék) a társadalmi tudatformálás szerepét és fontosságát hangsúlyozta, mert rendkívüli tájékozatlanság jellemzi az állampolgárokat ebben a témában. Vizsgálataik szerint ezres nagyságrendű a potenciális veszélyforrás a Debreceni Vízművek területén. Jelenleg a lakosság még nem tanúsít kellő együttműködési készséget a hatóságokkal és

nem érzi a probléma súlyát. Szerinte a pozitív érdekltség segíthetné a helyzet javítását.

Halász Béla (Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség) a szaktudomány eredményeit ismertette konkrét részletességgel, bemutatva az utóbbi két évtizedben végzett tevékenységet, benne saját kutatási munkásságát. A részletes szakmai beszámoló inkább egy kutatóműhely specialitásának szervezett vitafórumon tarthatott volna nagyobb érdeklődésre számot, a meghívottak körében nem volt teljes egészében feldolgozható.

A *DAB* által szervezett megbeszélés során élénk érdeklődés nyilvánult meg a téma iránt, a fentiekén kívül is hangzott el még kérdés és hozzászólás, ezek témái kapcsolódtak az előzőekhez. A résztvevők több információt is kaphattak volna, ha a megbeszélés nem csap át szűk szakmai kérdések ismertetésébe, de ennek megváltoztatására a határozott elnöki akarat sem volt képes, az önmegnyilvánulás folyamatát már nem lehetett megállítani.

Összefoglalásként megállapítható, hogy a rendezvény elérte célját, a témában érintett tulajdonosok, hatóságok képviselői és más közreműködők körében felkeltette az érdeklődést egy szélesebb aspektusú szemlélet iránt.

Marton Lajos

Emlékezés id. Berényi Dénes meteorológus születésének 95. évfordulóján

A KLTE Meteorológiai Tanszéke, a Magyar Meteorológiai Társaság Debreceni Csoportja és az MTA Debreceni Területi Bizottságának Meteorológiai Munkabizottsága 1995. szeptember 6-án és 7-én emlékülést rendezett Berényi Dénes meteorológus professzor születésének 95. évfordulója alkalmából. Életútjának legfontosabb állomásait, tudományos

munkásságát a Debreceni Szemle egy későbbi számában a Tudósportrék rovatban részletesen ismertetjük.

Az emlékülés első előadását fia, *Berényi Dénes* akadémikus tartotta, kvalitatív és kvantitatív alapon bemutatva, hogy milyen helyet vívott ki hazánk tudományossága Európában és a világban. Ezután *Szász Gá-*

bor (DATE) mutatta be a szélsébségnek állománytér hőmérsékleti viszonyait szabályozó szerepére, majd *Justyák János* (KLTE) az erdő tényleges evapotranspirációjára vonatkozó legújabb eredményeit. *Berki Imre* (KLTE) a Berényi professzor által megkezdett hazai erdőklíma kutatások időszereiről, *Víg Péter* (EFE) pedig egy bükk erdő vízgazdálkodásáról szólt. Az almaültetvények, ill. a cukorrépa mikroklímájának néhány specifikumáról *Tőkei Lászlótól* (KÉE), ill. *Anda Angélatól* (PATE) hallottunk. A növényi biomasza meghatározásának, becslésének néhány sikeresen alkalmazott módszerét *Hunkár Márta* (OMSZ), majd *Zilinyi Vilmos* (DATE) ismertette. Több előadás foglalkozott a növények számára igen fontos légköri víztartalom vizsgálatával: *Varga-Haszonits Zoltán* (PATE), *Szalai Sándor* (OMSZ) és *Kiss Gyula* (KLTE) a légnedvesség egy-egy mérőszámának éghajlati jellemzését adták meg az országra, ill. egy erdőterületre, különböző időszakokban. A légnedvességet nagymértékben meghatározó felszíni párolgás mőholdas meghatározásának egy lehetséges módszerét ismertette *Dunkel Zoltán* (OMSZ), a felhőzet, ill. a csapadék mennyiségének változásait pedig *Major György* (OMSZ), ill. *Tar Károly* (KLTE) elemezte. A Tisza térségében a XIX. században az ármentesítések következtében bekövetkezett helyi klíma-módosulások leírását adta *Antal Emánuel* (OMSZ). A klíma, a klímaváltozás és a különböző geográfiai események közötti kapcsolatáról három elő-

adást hallottunk: *Kerényi Attila* (KLTE) a táj érzékenységeinek, *Szabó József* (KLTE) a csuszamlások, *Lóki József* (KLTE) pedig a defláció éghajlati vonatkozásait vizsgálta. Az időjárási szélsőségek és a makroszintoptikus helyzetek közötti összefüggést elemezte *Lakatos László* (DATE), a légszennyező anyagok szélcsatornában modellezett koncentráció eloszlását *Dunkel Zoltán* (OMSZ) ismertette. Hallottunk előadásokat a meteorológia általános kérdéseiről is: *Götz Gusztáv* (OMSZ) a légköri determinisztikus káosz és az előrejelzések bizonytalanságának kapcsolatát, *H. Bóna Márta* és *Maller Aranka* (OMSZ) pedig a meteorológiai információk áramlásának jelenlétét és jövőjét vizsgálta meg. A Kárpát-medence utolsó 30000 évének éghajlatát *Sümei Pál* (KLTE) rekonstruálta őslénytani adatok alapján, *Püspöki Zoltán* (KLTE) a paleoklímának Tokaj-hegyalja mai felszínének kialakulásában játszott geológiai szerepéről szólt. Az emlékülés egy tudománytörténeti előadással zárult: *Rózsa Péter* és *Tar Károly* (KLTE) Robert Towson angol utazó XVIII. század végi magyarországi barometrikus méréseinek történetét, eredményeit ismertette.

Az emlékülés szelleme, szellemisége azt bizonyította, hogy a mai meteorológus generáció nem hagyja veszni, hanem tisztelettel ápolja, korunk lehetőségeit kihasználva továbbfejleszti azt, amit Berényi professzor tartalmas életében létrehozott.

Tar Károly

Új képzési forma, a szakgeográfusok képzése kezdődött meg a Kossuth Egyetemen

1994 szeptemberétől új graduális szakképzés indult a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen. A képzés a tágabban értelmezett környezetvédelem olyan részterületeit célozza meg, amelyekből ma még nincsenek egyetemi végzettségű szakembereink.

A fejlett nyugati demokráciákban a földrajzi diplomások döntő hányada a közgazdaságban, államigazgatásban helyezkedik el. E fejlett országokhoz való közeledés is indokolja, hogy szakítsunk a földrajzos képzésen belül a tanárképzés csaknem kizáró-